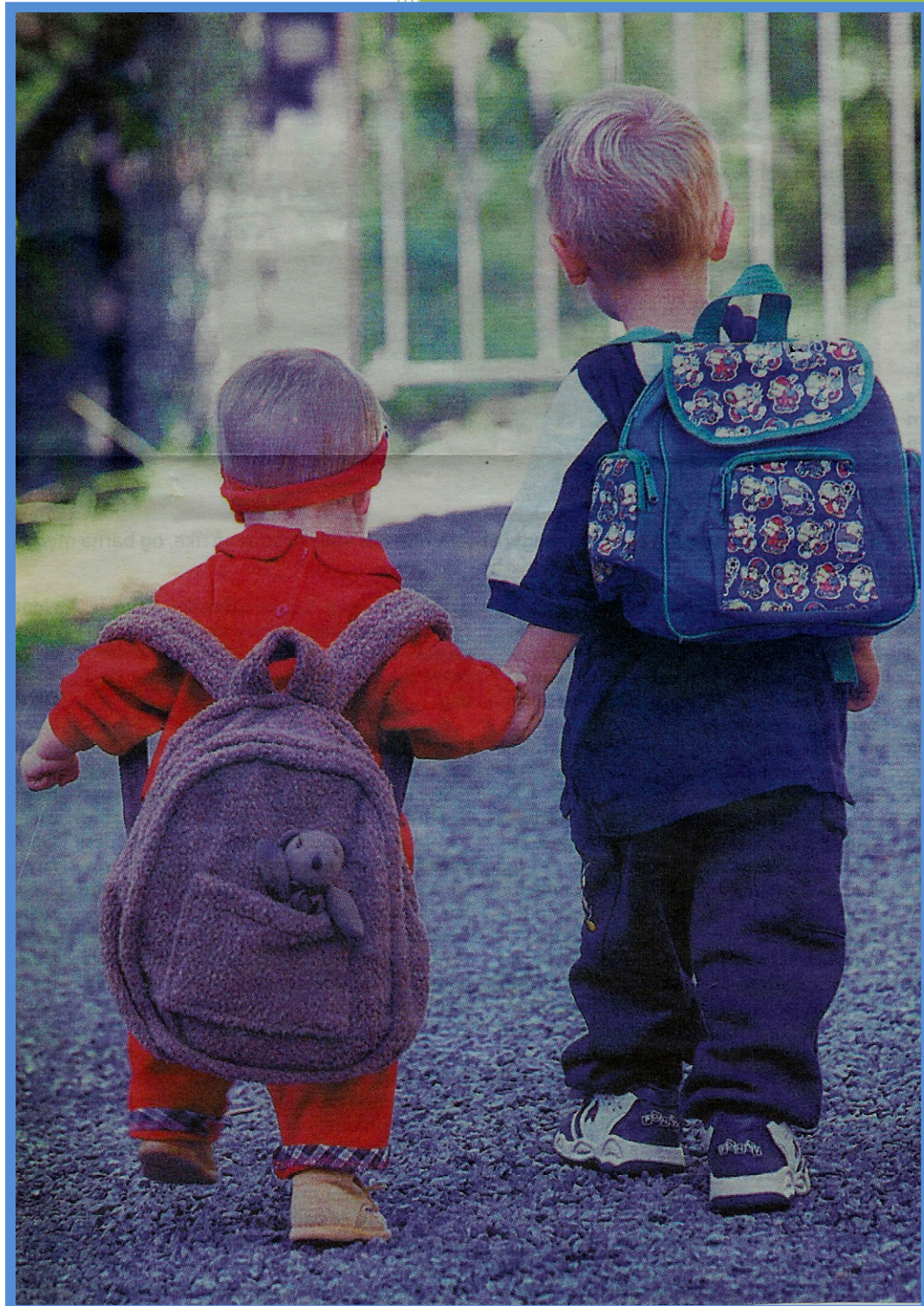

PLAN FOR SAMMENHENG BARNEHAGE OG SKOLE

INNLEDNING .

Hensikten med denne planen er å sikre god overgang mellom barnehage og skole og styrke sammenheng i opplæringen for barn i Rygge kommune.

Planen er forpliktende for barnehager og skoler i kommunen, og skal gjøres kjent for foreldrene til 5-åringene ett år før skolestart.

Planen skal evalueres etter at den har vært praktisert i 2 år.

Planen er i hovedsak utarbeidet av en prosjektgruppe bestående av representanter fra barnehager og skoler i kommunen.

Etter at det første utkastet var presentert, kom Veileder " Fra eldst til yngst - samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole" fra Kunnskapsdepartementet. Veilederen er gjennomgått og høringsutkastet er, slik det foreligger, i tråd med retningslinjene i Veilederen.

I stortingsmeldingen om "Kvalitet i skolen" vektlegges betydningen av tidlig innsats før skolealder, og det vises til nasjonal og internasjonal forskning som tilsier at pedagogisk tilbud i førskolealder har positiv effekt på læring og utvikling for alle barn. Det er derfor viktig at læring i skolen bygger på arbeidet som er utført i barnehagen, slik at det blir god progresjon for barna.

MÅLET MED PLANEN:

- Sikre sammenheng og helhet i læringsløpet til barn, både faglig og sosialt.
- Sikre og forbedre informasjonsflyten mellom barnehage, skole og foreldre.
- Utvikle praktiske ordninger og rutiner mellom enhetene og slik sikre større kontinuitet og mer kraft i det pedagogiske arbeidet.

ANSVAR

Hovedansvaret for å sikre god sammenheng i opplæringsløpet for alle barn i Rygge kommune ligger ved første overgangen på barnehagene og skolene i kommunen. Men for å kunne nå barn om ikke går i barnehage forutsettes det at familiesenterets avdelinger er medhjelpere.

Kommunen har ansvaret for å utvikle et informasjonsopplegg knyttet til skolestart på kommunens nettside. Dette skal vise foreldre hvor det kan søkes råd og veiledning, og vil særlig kunne hjelpe nyinnflyttede familier som har barn i skoleklar alder.

Det bør vurderes om kommuneleddet skal etablere/legge til rette for et faglig forum der personalet fra barnehage og skole kan møtes til drøfting og felles kompetanseutvikling.

VEILEDER

Departementet anbefaler i veilederen at:

- Barnehagetiden avsluttes på en god måte og skolen/SFO forbereder seg på å ta imot barnet.

- Barnet blir kjent med skolen i god tid før første skoledag.
- Det er sammenheng og progresjon i læringsinnholdet i barnehage og skole.
- Foreldre godkjenner informasjonsoverføring fra barnehage til skole og har muligheter for aktiv medvirkning i denne.
- Lærere i barnehage og skole har felles møteplasser for forventningsavklaringer, kompetanseutvikling og felles planlegging .
- Kommunen initierer, planlegger, kontrollerer og følger opp samarbeidstiltak gjennom overordnede planer. Planene bør inkludere både kommunale og private barnehager og skoler.
- Barnehage- og skoleeier har det overordnede ansvaret for å legge til rette for samarbeidet.

Gjennom framlagte plan mener Rygge kommune å ha ivaretatt veilederens hovedintensjoner.

Rygge kommune vil se til at planen blir vurdert og rullert i 2010.

VEDLEGG

- "Informasjon om barnet" m/ samtykkeerklæring.
- "Fra Rammeplan til Kunnskapsløftet" (læringsmål i barnehage og skole)

Arbeidsgruppe 1

Marianne Gamst (pedagogisk leder Heimdalinga Barnehage), Ina Eian (lærer Ekholt 1-10 skole), Anne Jakobsen (Pedagogisk leder Smedhusåsen barnehage), Hilde Løvlien (styrer Klypen og Solliskogen barnehage), Ellen Olsen (inspektør Øreåsen barne- og ungdomsskole)

1.FØRINGER FOR SAMMENHENG BARNEHAGE OG SKOLE.

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
September (Året før skolestart)	Møte mellom skolens barnehagekontakt og barnehagen. Utveksling av informasjon f.eks årsplan, Rammeplan/Kunnskapsløftet og arbeidsformer i skole og barnehage, lokale prioriteringer.	Rektor
Innen 1. september	Barnehagen sender oversikt over de barna som skal begynne på skolen neste skoleår til den skolen barna sogner til. Barn med annet morsmål presiseres. Listen oppdateres på våren før førskoledagene.	Styrer
September	Foreldremøte i barnehagen med egen informasjon til foreldrene til 5-åringene. Plan for sammenheng barnehage og skole presenteres og deles ut til foresatte.	Styrer
Innen 15. februar	Innskriving. Skjema for innskriving og Informasjon om SFO sendes til foresatte pr. post. (Skjema - felles for kommunen) Barna inviteres ikke til skolen. Skolenes plan/opplegg for "bli kjent med skolen" legges ved innskrivningspapirene. Barn som ikke er i barnehage Skolen sender informasjon om tiltak knyttet til skolestart til foresatte som ikke har barn i barnehagen, og til nyinnflyttede barn som melder seg før skolestart i august.	Rektor
Mai	Samarbeidsmøte mellom barnehage og skole. Skjema "Informasjon om barnet" m/ samtykkeerklæring skal være undertegnet av foresatte før møtet. Ferdig utfylt skjema "Informasjon om barnet" tas også med til møtet. (Foresatte avgjør om skjema kan leveres til skolen.)	Rektor: innkalling. Styrer: skjema
Mai (siste uka) Forts.	Førskoledag (er). 2 dager á to klokketimer eller 1 dag á 4 timer. Mål for dagen: Et hyggelig møte med skolen. Det lages et	Rektor

Mai/juni	<p>pedagogisk innhold for dagen.</p> <p>Skolens spes.ped. koordinator og eventuelt sosiallærer kan være til stede for å observere. Representanter fra barnehagen kan etter avtale delta.</p> <p>Informasjon til foresatte.</p> <p>Foreldremøte med info. om skolen, planer, samarbeidspartnere m. m avholdes om kvelden i samme periode som førskoledagene.</p>	<p>forts</p> <p>Rektor</p>
Våren (før skolestart)	<p>Besøk</p> <p>Barnehagen kan etter avtale besøke de aktuelle skolene.</p> <p>Barnehagene må legge vekt på at barn som ikke sokner til nærskolen også får anledning til å bli kjent med sin skole.</p>	Barnehagen
Gjennom hele året	<p>Skolen skal i løpet av året invitere 5-åringene til ulike arrangement som sangstund, konsert, skuespill etc. Skolebarn, f.eks kommende faddere for nye elever, besøker barnehagen og har lesestund med 5 åringene.</p> <p>Skolene må legge vekt på at barn som ikke går i nærmeste barnehage også blir invitert til slike samlinger.</p>	Skolen
Juni/juli	Barnehagen sørger for god avskjed fra barnehagen	Styrer

2. BARN MED MINORITETSSPRÅKLIG BAKGRUNN.

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
Året før skolestart	Barnehagen arbeider systematisk med opplegget "Språkleker i Ski" eller liknende opplegg for å styrke barnas norskspråklige kompetanse.	Styrer
September	Barnehagen informerer skolen om minoritetsspråklige barn og deres behov.	Rektor Styrer
Mai	I samarbeidsmøte barnehage - skole , gir barnehagen spesiell informasjon om opplegg knyttet til disse barna.	Styrer

3. BARN MED SÆRSKILTE BEHOV SOM TRENGER TILTAK ETTER § 5.1 I OPPLÆRINGSLOVEN.

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
Høsten året før skolestart eller i noen tilfeller tidligere.	Skolen som barnet sogner til inviteres med i ansvarsgruppa til barnet.	Styrer
September året før skolestart	Møte mellom barnehage og skole. Gjennomgang av elever med spesielle behov. Samtykkeerklæring må i forkant være underskrevet av forsatte.	Rektor Styrer
Desember	Barnehage utarbeider 1.utkast til IOP for barnet. Barnehage, skole og PPT samarbeider om endelig utkast til IOP.	Styrer/ Rektor
Våren	Eventuelt vedtak om spesialundervisning Barnet skal bli kjent med den skolen de sogner til og komme på besøk sammen med en fra barnehagen (etter avtale).	Rektor Styrer

VEDLEGG

- 1. FRA RAMMEPLAN TIL LÆREPLAN I KUNNSKAPSLØFTET**
- 2. SKJEMA TIL UTFYLLING**

VEDLEGG 1. FRA RAMMEPLAN TIL LÆREPLAN - FRA PROSESSMÅL TIL KOMPETANSEMÅL

Barnehage fagområde	Barnehage prosessmål	Skole fagområder	Skole Kompetansemål	Prioritering bhg-skole
Kommunikasjon - språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> - lytte, observere, gi respons i samhandling -økt begrepsforståelse og ordforråd -språk som uttrykk for følelser, ønsker og erfaringer løse konflikter og skape relasjoner - utvikle positivt forhold til tekst og bilde - lytte til lyder og rytme i språket, bli fortrolig med tallsiffer og bokstaver - bli kjent med bøker, sanger, bilder, media 	Norsk- Muntlige tekster Skriftlige tekster Sammensatte tekster Språk og kultur	Etter 2.trinn lytte og gi respons til andre, i samtaler, under fremføringer og ved høytlesning -samtale om personer og handling i eventyr og fortellinger - uttrykke egne følelser og meninger - fortelle sammenhengende om opplevelser og erfaringer -samtale om hvordan stemmebruk, valg av ord og intonasjon skaper ulik mening i tekst - rim, rytme, språklyder, ord og meningsbærende elementer - bruke enkle strategier for leseforståelse -sammenhengen mellom språklyd og bokstav og mellom skriftspråk og talespråk - bruke bokstaver og eksperimentere med ord tekstskaping på pc - finne skjønnlitteratur og faktabøker til egen lesing	
Natur, miljø og teknikk	<ul style="list-style-type: none"> - oppleve naturen og undring over naturens mangfold -innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen - oppleve glede ved å ferdes i naturen - iaktta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verden 	Naturfag Forskerspiren Mangfold i naturen Kropp og helse Verdensrommet Fenomener og stoffer Teknologi og design	Etter 2.trinn -stille spørsmål, samtale og filosofere rundt natur-opplevelser og naturen - bruke sansene til å utforske nærmiljøet -beskrive egne observasjoner fra forsøk og fra naturen gjenkjenne og beskrive noen plante- og dyrearter og sortere disse	

	<ul style="list-style-type: none"> -erfaring med og kunnskaper om dyr og veksters gjensidige avhengighet, betydning for matproduksjon - erfare hvordan teknikk kan brukes i lek og hverdagsliv 			
Kropp, bevegelse og helse	<ul style="list-style-type: none"> - få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring - få gode og allsidige bevegelses erfaringer -videreutvikle kroppsbeherskelse, grov- og finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet -gode erfaringer med friluftsliv og uteliv, utvikle glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og få forståelse for hvordan man bruker og samtidig tar vare på naturen -forståelse og respekt for egen og andres kropp, -respekt for at alle er forskjellige - få kunnskap om menneske kroppen, gode vaner og sunt kosthold 	Naturfag forts.	<ul style="list-style-type: none"> -beskrive noen viktige kjennetegn ved de fire årstidene -delta i ulike aktiviteter ute i naturen, og fortelle om det. -beskrive og samtale om sansene -beskrive hvordan jorda, månen og sola beveger seg ift hverandre -sortere stoffer etter lett identifiserbare kjennetegn - gjøre forsøk med vann og lys(refleksjon) årstider, døgn, ulike månefaser -inndeling av året i samisk kultur <ul style="list-style-type: none"> - benevne og beskrive noen ytre og indre deler av menneskekroppen 	
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> - utvikle sin følsomhet for å lytte, iaktta og utvikle seg gjennom møter med kultur, kunst og estetikk 	Kunst- og håndverk Visuell kommunikasjon Design	<p>Etter 2.trinn</p> <ul style="list-style-type: none"> - uttrykke egne opplevelser gjennom tegning - blande og bruke primærfargene - eksperimentere med form, farge og rytme i border 	

	<ul style="list-style-type: none"> -styrke kulturell identitet og personlig uttrykk - bruke fantasi, kreativ tenkning og skaperglede - bearbeide og kommunisere inntrykk, varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet -elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form - uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans, drama - oppleve at kunst, kultur og estetikk bidrag til nærhet og forståelse 	<p>Kunst Arkitektur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lage enkle gjenstander og former i papir og tekstil - lage enkle gjenstander i leire - bygge med enkle geometriske grunnformer -gjenkjenne og beskrive enkle bruksgjenstander -gjenkjenne kunst i nærmiljøet - ta utgangspunkt i nasjonale og samiske kunstnere for eget arbeid -enkle modeller av hus i naturmateriale tegne hus rett forfra og fra siden - ulike typer hus og rom i nærmiljøet 	
<p>Etikk, religion og filosofi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - erfare at grunnleggende spørsmål er vesentlige - tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier - toleranse og interesse for hverandre, respekt for hverandres bakgrunn uansett kulturell, religion eller livssyn -innsikt i de kristne grunnverdier og deres plass i kulturen -kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn - bli kjent med religion, etikk og filosofi som en del av kultur og samfunn 	<p>RYLE -faget Kristendom Jødedom Islam Hinduisme Buddhisme Livssyn Religiøst mangfold Filosofi og etikk</p>	<p>Etter 4.årstrinn (sammendrag)</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjenkjenne kunst og gjøre bruk av estetiske uttrykk knyttet til kristendom/jødedom/islam/hinduisme/budhisme/livssyn - fortelle om innholdet i sentrale tekster/fortellinger fra alle religioner/livssyn og om hvordan religiøs praksis kommer til uttrykk gjennom leveregler, bønn, høytider, seremonier, matregler i de ulike religioner/livssyn - uttrykke tanker om livet, tap og sorg, godt og ondt og gi respons på andres tanker - føre enkel dialog om samvittighet, etiske leveregler og verdier gjengi gjensidighetsregelen og vise evne til å gjøre bruk av den i praksis - samtale om respekt og toleranse og motvirke mobbing i praksis bruke FNs barnekonvensjon for å forstå barns rettigheter og likeverd og kunne finne eksempler i mediene og ved bruk av Internett 	

<p>Nærmiljø og samfunn</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utvikle tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet - erfare at alle mennesker, uansett forutsetninger inngår i fellesskapet - oppleve at det tas like mye hensyn til gutter og jenter - bli kjent med noen historiske endringer i nærmiljø og samfunn - utvikle forståelse for tradisjoner og levesett - bli kjent med at samene er Norges urbefolkning, få kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur. 	<p>Samfunnsfag Historie Geografi Samf.kunnskap</p>	<p>Etter 4.årstrinn (Sammendrag) Historie - bruke tidsbegrep om seg selv og familien sin fortelle om sin egen familie for en/ to menneskealdre siden, og om hvordan levevis og levekår har endra seg kjenne att historiske spor i sitt eige lokalmiljø og undersøke lokale samlinger og minnesmerke beskrive hvordan steinalderfolk levde som jegere og samlere, fortelle om samene og om sentrale trekk ved kulturen og levekåra til samene fram til vikingtida fortelle om hvordan jordbruket forandra levemåten i Norge og Norden og beskrive hovedtrekk ved bronsealderen og jernalderen forklare hvorfor en feirer 17. mai Geografi sette navn på og plassere hjemsted/kommune/fylke - utforske landskapet nær skolen - peke ut og orientere seg etter himmelretninger - planleggje og presentere reiser til nære stader ved hjelp av kart og Internett Samfunnskunnskap samtale om oppgavene til familien og om variasjoner i familieformer, gi døme på ulike forventninger til gutter og jenter og drøfte hvordan forventningene kan oppleves - lage en oversikt over normer som regulerer forholdet mellom menneske og samtale om konsekvenser ved å bryte normene - utforme og praktisere regler for samspill med andre og være med og ta demokratiske avgjersler i skolesamfunnet - samtale om toleranse og om hvordan møte mellom ulike kulturer kan være både givende og konfliktfylte - drøfte oppfatninger av rettferd</p>	

<p>Antall rom og form</p>	<p>-oppleve glede ved å utforske og leke med tall og former -tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper -ulike typer størrelser, former og mål, gjennom å sortere og sammenligne erfare plassering og orientering, utvikle evne til lokalisering</p>	<p>Matematikk Tal Geometri Måling Statistikk</p>	<p>Etter 2.årstrinn telle til 100, dele opp og bygge mengder, tiergrupper - bruke tallinje til beregninger og tallstørrelser -overslag over mengder, telle opp, sammenligne tall - varierte regnestrategier for addisjon og subtraksjon trekk ved enkle to - og tredimensjonale figurer: hjørne kanter og flater -doble og halvere - bruke speilsymmetri i praktiske situasjoner - lage og utforske enkle geometriske mønster - sammenligne størrelser som omhandler lengde og areal - dager, måneder og enkle klokkeslett - kjenne igjen de norske myntene og bruke dem ved kjøp og salg - samle, sortere notere og illustrer data medtellestrekk og søylediagram</p>	
----------------------------------	--	---	--	--

VEDLEGG 2. SKJEMA

Formålet med dette skjemaet er at skolen skal kunne tilrettelegge skolestarten best mulig for det enkelte barn. Barnehagene har ansvar for at skjemaet fylles ut i samarbeid med barnets foresatte i foreldresamtale og innen utgangen av april.

I de tilfeller der barnet ikke går i barnehage har den enkelte skole ansvar for at skjema fylles ut i samarbeid med barnets foresatte.

Barnehagen har ansvar for at foreldrene får kopi av skjemaet og at skjemaet tas med til samarbeidsmøtet mellom barnehage -skole i mai.

INFORMASJON OM BARNET

fra foresatte og barnehagen til skolen/SFO

Til enhetsleder/rektor vedskole.

Informasjonen formidles til kontaktlærer på 1. trinn og SFO-leder.

Barnets navn: Fødselsdato:

Navnet på barnehagen barnet går i:..... År i barnehage totalt:

1. Hvordan fungerer barnet i lek(alene og sammen med andre)?
2. Hvordan fungerer barnet i styrte aktiviteter?
3. Tar barnet kontakt med jevnaldrende?
4. Tar barnet kontakt med voksne og melder fra om egne behov?
5. I hvilke situasjoner trenger barnet ekstra omsorg/tilrettelegging?
6. Hvilke aktiviteter, områder og situasjoner liker og mestrer barnet spesielt godt?
7. Hvilke situasjoner eller aktiviteter kan virke skremmende/liker barnet spesielt dårlig? (gå på do alene, mange store barn, brannalarm el)?

8. Er det opplysninger dere synes det er viktig at skolen får ut over det som er nevnt (fysisk utvikling, motorisk, syn, hørsel, språk eller annet)?

9. Er barnet henvist eller vurderes henvist til PPT eller andre instanser?

10. Annet av betydning? (f.eks lekekamerater, allergier, e.likn.)

Er det informasjon du som forelder/foresatt mener at skolen burde ha, som du ikke ønsker å gi skriftlig, er det fint om du kontakter skolen. Hvis skolen har behov for ytterligere informasjon fra barnehagen, avklares dette med foreldrene/foresatte i forkant.

Rygge, den

.....

foresattes underskrift

.....

virksomhetsleders/styrers underskrift

.....

foresattes underskrift

.....

pedagogisk leders underskrift

SAMTYKKEERKLÆRING

Barnets navn og

fødselsdata:.....

Foreldreansvaret for barnet:.....

Det er barnehagens ansvar å sørge for at opplysninger som blir gitt har relevans og er til beste for barnet. Det blir kun gitt informasjon til skolen som er av betydning for barnets skolegang.

- Jeg/vi samtykker i at..... barnehage ved styrer/pedagogisk leder gir informasjon til skolen.
- Jeg /vi samtykker IKKE i atbarnehage ved styrer/pedagogisk leder gir informasjon til skolen.

Dato:.....

Foresattes underskrift..... Foresattes underskrift.....